KUTSESTANDARD

Lümfimassöör, tase 5

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid

Lümfimassöör, tase 5 kutsestandard on tööturu nõudmistele vastavate koolituskavade ja õppeprogrammide koostamise ja isikute kompetentsuse hindamise alus.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Lümfimassöör, tase 5	5

A-osa
KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
Lümfimassööri töö on kliendi/patsiendi masseerimine erinevaid manuaalseid võtteid kasutades. Töö eesmärk on kliendi/patsiendi füüsilise suutlikkuse säilitamine või taastamine, tervisehäirete ennetamine, organismi üldise vastupanuvõime tugevdamine ja hea enesetunde saavutamisele kaasaaitamine lümfodünaamiliste tursete korral. Lümfimassöör valmistab ette töökoha, loob kontakti masseeritavaga, kogub anamneesi ja masseerib, kasutades korrektseid ja kohaseid massaaživõtteid. Lümfimassöör järgib kutse-eetikat. Ta juhendab kliente/patsiente lümfodünaamilise turse vähendamisest tuleneva režiimi osas ning vajadusel soovitab pöörduda lümfiterapeudi, füsioterapeudi ja/või tervishoiutöötaja (nt perearst, taastusarst, onkoloog, veresoonte- või üldkirurg jt) poole.
A.2 Tööosad
A.2.1 Klienditeenindus ja suhtlemine 2.1.1 Kliendi/patsiendi vastuvõtmine ja ärasaatmine. 2.1.2 Lümfimassaaži tutvustamine. 2.1.3 Klientide/patsientide teenindamine. A.2.2 Töö dokumentide ja andmebaasiga 2.2.1 Töö dokumenteerimine. 2.2.2 Raamatupidamise korraldamine. 2.2.3 Korrektse erialaterminoloogia valdamine. 2.2.4 Kliendibaasi haldamine. A.2.3 Lümfimassaaž ja seda toetavad tegevused 2.3.1 Tööks ettevalmistumine (riietus, juuksed, küüned, hügieen, psühholoogiline valmisolek jm). 2.3.2 Töökeskkonna ja töövahendite ettevalmistamine. 2.3.3 Töökoha korrashoidmine. 2.3.4 Lümfiterapeutilise anamneesi kogumine, kliendi/patsiendi seisundi hindamine ning kliendi/patsiendi ettevalmistamine massaažiks. 2.3.5 Positiivse õhkkonna loomine. 2.3.6 Lümfimassaažiseansi planeerimine. 2.3.7 Lümfimassaaži tegemine. 2.3.8 Lümfimassaaži lõpetamine. 2.3.9 Lümfimassaaži tulemuste hindamine.
A.3 Töö keskkond ja eripära
Lümfimassööri töökeskkond peab olema ergonoomiline, puhas, valgustatud, õhutatud ja soe. Lümfimassööri töö eripära on vältimatu kehaline kontakt kliendiga/patsiendiga, mis loob delikaatse situatsiooni, kus klient/patsient peab tundma end turvaliselt. Lümfimassöör töötab lümfimassaažikabinetis, kliendi/patsiendi kodus, spaakeskustes või mujal.

A.4 Töövahendid
Lümfimassöör kasutab massaaži teostamisel massaažilauda, patju, tekke, linasid, talki, puhastusvahendeid jms. Sobiva keskkonna loomiseks kasutab värve, helisid ja valgustust.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Lümfimassööri töö eeldab manuaalset võimekust, analüüsivõimet ning teenindusvalmidust. Lümfimassöör on empaatiavõimeline, usaldusväärne, koostöövõimeline, kohanemisvõimeline, kõrge füüsilise- ja vaimse pingetaluvusega. Lümfimassöör on tähelepanelik ja delikaatne.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Tavaliselt on lümfimassöör vähemalt keskhariduse baasil omandatud erialase haridusega kosmeetik, massöör, füsioterapeut, tegevusterapeut või tervishoiutöötaja (muu meditsiinilise haridusega isik), kes on läbinud lümfimassaaži erikoolituse.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Lümfimassöör.

B-osa
KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
5. taseme lümfimassööri kutse taotlemisel tuleb tõendada kõik kompetentsid.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Klienditeenindus ja suhtlemine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1. Võtab kliendi/patsiendi vastu ja loob kliendile/patsiendile turvalise keskkonna. Pärast lümfimassaaži tegemist küsib tagasisidet ja huvitub kliendi seisundist. Selgitab kliendile/patsiendile järgmiste lümfimassaažiseansside või muude teenuste vajadust. Lähtub eelkirjeldatud tegevustes klienditeeninduse heast tavast ja arvestab eelseisvat lümfimassaažiprotseduuri. 2. Suhtleb klientidega/patsientidega sõbralikult, lähtudes kutse-eetikast ning konfidentsiaalsuse põhimõtetest. Mõistab ja arvestab kultuuride mitmekesisust ja on salliv. Väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt. Lahendab delikaatselt konfliktsituatsioonid. Kuulab klienti/patsienti tähelepanelikult. Kasutab korrektset erialast terminoloogiat ja edastab info kliendile lihtsalt ja arusaadavalt. 3. Tutvustab eelseisvat lümfimassaažiprotseduuri, lähtudes lümfodünaamilisest näidustusest.	
B.2.2 Töö dokumentide ja andmebaasiga	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1. Dokumenteerib korrektselt ja arusaadavalt kliendi/patsiendiga tehtud töö, lähtudes kehtivatest andmekaitsenõuetest ja valdkonnaga seonduvatest õigusaktidest. 2. Korraldab oma raamatupidamist, lähtudes õigusaktidest ja raamatupidamise heast tavast. 3. Valdab korrektset erialast terminoloogiat. 4. Haldab kliendibaase, arvestades kehtivaid andmekaitsenõudeid.	
B.2.3 Lümfimassaaž ja seda toetavad tegevused	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1. Tööks ettevalmistumisel lähtub hügieeninõuetest ja eriala eetikast (riietus, juuksed, küüned, hügieen, psühholoogiline valmisolek teenuse osutamiseks ning kliendiga suhtlemiseks jm). 2. Valmistab ette tööruumi ja töövahendid (õhk, temperatuur, ruumi ja vahendite hügieen, valgustus, muusika, laud, padjad, rullid, linad, rätikud, aluspaber, desinfitseerivad vahendid, pesemisvahendid, talgid jm), lähtudes tööruumile esitatavatest tervisekaitse ja ergonoomika nõuetest ja võimalustest.	

3. Töökoha korrashoidmisel lähtub tööohutusest, ergonoomikast ja hügieeninõuetest. Korrastab ruumi enne ja pärast lümfimassaažiseanssi. 4. Selgitab välja kliendi/patsiendi pöördumise põhjuse, ootused ja võimalikud terviseriskid. Kasutab teabe kogumiseks anamneesiküsimustikku, arsti ettekirjutust ja/või küsitleb klienti. Valib sobivad lümfimassaaživõtted ning vajadusel soovitab toetavaid vahendeid (nt meditsiinilised kompressioontooted jm) ja selgitab kliendile/ patsiendile valitud lähenemist, lähtudes näidustustest ja vastunäidustustest. Terviseriski olemasolu korral soovitab teisi võimalusi või pöördumist tervishoiutöötaja, füsioterapeudi või lümfiterapeudi poole. Lümfimassaaži tegemisest keeldumise korral põhjendab oma otsust kliendile/patsiendile. 5. Loob positiivse tööõhkkonna. 6. Lähtudes lümfiterapeutilisest anamneesist ja kliendi/patsiendi probleemist planeerib sobivad võtted (nt tempo, rütm, tugevus jm) ning võtete rakendamise ajalise kestvuse. Teavitab klienti võtete otsestest ja kaudsetest toimetest. 7. Teeb lümfimassaaži, lähtudes koostatud plaanist. Suhtleb kliendiga/patsiendiga tagasiside saamiseks, rakendab ergonoomilisi tehnikaid, abistab klienti kehaasendi muutmisel, kasutab töövahendeid vastavalt vajadusele. 8. Teavitab klienti/patsienti lümfimassaažiseansi lõppemisest ja võimalikust ortostaatilisest reaktsioonist (kukkumisoht), vajadusel abistab klienti/patsienti massaažilaualt tõusmisel. Teavitab klienti/patsienti võimalikest lümfimassaažijärgsetest füüsilistest ja psüühilistest muutustest organismis (nt unisus, peavalu, vedelikupuuduse oht jm). Annab soovitusi eneseabiks ja vajadusel soovitab kliendil/patsiendil pöörduda tervishoiutöötaja, taastusarsti ja/ või füsioterapeudi poole; 9. Hindab lümfimassaaži tulemusi, lähtudes püstitatud eesmärgist ja kasutatud võtetest ja vahenditest.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.4 Lümfimassöör, tase 5 kutset läbiv kompetents	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1. Kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2 ja ühte võõrkeelt tasemel A2 (vt lisa 1). 2. Kasutab korrektset erialast terminoloogiat ja edastab info kliendile/patsiendile kergesti ja arusaadavalt. 3. Tegeleb süstemaatilise ja regulaarse enesetäiendamisega. On kursis erialaste tõenduspõhiste arengutega. 4. Reageerib muutustele ja kohaneb nendega hästi. Talub pinget ja tuleb toime tagasilöökidega. 5. Planeerib oma aega, töötab süsteemselt ja organiseeritult. Jälgib juhendeid ja protseduure. 6. Oma tegevuses on suunatud kliendi vaimse, emotsionaalse ja füüsilise tasakaalu saavutamisele ja hoidmisele. 7. Järgib keskkonnaohutusnõudeid. 8. Vajadusel annab esmaabi. 9. Kasutab oma töös arvutit tasemel AO moodulid 1–7 ja moodul 12 (vt lisa 2). 10. Järgib oma töös kutsealaga seonduvaid õigusakte. 11. Järgib oma töös kutse-eetikat (vt lisa 3).	
Teadmised: 1. Anatoomia ja füsioloogia – kesktase. 2. Lümfimassaaz - kesktase 3. Lümfiteraapia alused 4. Biomehhaanika, kinesioloogia – algtase. 5. Majandus ja ettevõtlus – algtase. 6. Kliendi seisundi hindamine, sh tugiliikumiselundkonna testimine ja kliendi uurimise meetodid – kesktase. 7. Ravimiõpetus – algtase. 8. Haigusõpetus – kesktase. 9. Erialane terminoloogia.	
TEADMISTE JA OSKUSTE TASEME KIRJELDUS: Algtase – mõistete, faktide ja põhimõtete teadmine; põhiliste töövõtete valdamine. Kesktase – mõistete ja faktide tõlgendamine ja võrdlemine, seoste loomine; mitmekesiste töövõtete valdamine. Kõrgtase – analüüsimine seostatud faktide alusel, prognoosimine, järeldamine, üldistamine, hindamine; mitmekesiste keerukate töövõtete valdamine.	

C-osa
ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	05-29052014-9.1.1/5k
2. Kutsestandardi koostajad	Annika Albert-Aksjonov, Eesti Taastusarstide Selts Laivi Toots, MTÜ Eesti Lümfiteraapia Liit Raili Raik, OÜ Lümfra Reio Vilipuu, Ida-Tallinna Keskhaigla
3. Kutsestandardi kinnitaja	Tervishoiu ja Sotsiaaltöö Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	20
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	29.05.2014
6. Kutsestandard kehtib kuni	28.05.2019
7. Kutsestandardi versiooni number	5
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	3255 Abifüsioterapeudid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Lymph massage therapist, level 5
Soome keeles	Lymfahieroja
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Arvuti kasutamise oskused	
Lisa 3 Kutse-eetika	